

Uprava Ljubljana, Knafljeva 7, ulica 8 - telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Inzeratni urednik: Ljubljana, Selegurgova ul. 6 - Tel. 3392, 3492. Podružnica Maribor: Grajski trg 7, telefon št. 2455. Podružnica Celje: Kocenova ul. št. 2, telefon št. 190. Računi pri pošti ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842, Praga čisto 78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka. Naročnina znaša mesečno Din 25,-. Za inozemstvo Din 40,-.

Uredništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon 3122, 3123, 3124, 3125, 3126 Maribor, Grajski trg št. 7, telefon št. 2440, Celje, Strossmayerjeva ulica števil. 1, telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Beneševa novoletna poslanica

Češkoslovaška stopa v dvajseto leto svoje obnovljene svobode in državne samostojnosti. Na božični večer se je predsednik republike dr. Beneš obrnil po radiu na vse češkoslovaške državljane z izredno zanimivo poslanico. Te vrste poslanice niso več nekaj izrednega in je tudi letos več državnih poglavarjev na enak način spregovorilo po radiu naravnost prebivalcem svoje države. Vendar nam je Beneševa poslanica najbližja, saj gre za šefa bratske države, katere usoda je tako tesno povezana z usodo naše lastne domovine.

Božični in obenem novoletni radijski govor predsednika Beneša ni bil nikakoli bilanca prošlega leta ali prošlega desetletja, marveč priprosto in iskren poziv državljanom, naj sami premislijo, ali so izpolnili svoj dolg napram bodočim pokolenjem in ali gre država po pravem potu in se razvija v pravilni smeri ali ne. Pozval jih je nadalje, naj presodijo, koliko potrebnega dela je bilo doslej izvršenega, v koliko je država že urejena in kakšni so njeni izgledi za bodočnost. Poslanica je bila nekak razgovor z lastno vestjo, ki bi ga moral ob Novem letu imeti vsak zaveden državljan. Bila je to beseda skrbnega voditelja, ki se glede bodočnosti posvaja s svojimi sodelavci, med katere šteje predsednik prav vse državljane.

Poleg te ozke povezanosti med poglavarjem države in narodom je v božični poslanici predsednika Beneša med ljudstvom dosegla največ odmeva vedrost, ki neustrašeno gleda v bodočnost in odločno poudarja, da ne veruje v možnost vojne, pa naj bi se trenutno še tako zlokobno kondičili temni oblaki na obzorju. Že pred letom dni je dr. Beneš napovedal, da bo leto 1937 najbolj kritično in najpompnejše, toda to je minulo in v Evropi zmaguje duh človečnosti nad željo po usodnih pustolovstvih.

S spoštovanjem in globoko vero je govoril češkoslovaški prezident o demokraciji, pa naj je v tem še tako osamljen glede na najbližje sosedstvo svoje države. Njemu je demokracija še vedno geslo najgloblje vsebine, kakor mu je bilo tedaj, ko je v dobi največjega napora centralnih sil med svetovno vojno bilo najmanj izgledov za nje zmagajočo. Vera v demokracijo je prezidentu Benešu življenjski program ter okvir za vse njegovo dejanje in nehanje. Zato poudarja v svoji poslanici, da je predvsem notranji mir mogel očuvati državo pred hudimi napadi od zunaj ter jo varno voditi med opasnostmi mednarodnega značaja, ki so se pojavljale neprestano na vseh mejah države. Čas sicer dela za Češkoslovaško in nad zlato Prago sije srečna zvezda, je med drugim rekel, toda kljub temu bi država ne mogla živeti, ako bi ji svojih sil ne posvečali najboljši činitelji naroda. Na vsak način pa ne bi bila tam, kjer je, ako bi ne bilo družne pomoči in zvestega dela vseh državljanov.

Notranji mir, uravnovesjenost, enotnost hotenja in pozitivno delo, od katerega ni nihče izključen - to je današnja Beneševa Češkoslovaška. Njena notranja politika je prežeta z duhom sporazuma in medsebojnega spoštovanja, sprito katerega mora popustiti vsaka prevelika strankarska strast. Duh revolucionarnega zagona se je prerodil v trdno voljo za vsako ceno obraniti priborjeno svobodo.

Brani državo je danes geslo dneva in zasluha, da je to geslo povzel ves narod gre v prvi vrsti dr. Beneš. Odporni duh ljudstva se je znova zdrnil in poživil, narod je na straži in država je kljub vsemu Beneševa republika z Masarykovo tradicijo. Otok demokracije v srednji Evropi je Češkoslovaška. Tomaž Masaryk z Benešovo prakso. Kot tako jo pozna civilizirani svet ter se divi njeni sili in njenemu pogumu.

Se večji pomen pa dobiva Češkoslovaška v mednarodnem svetu kot sestavni del Male antante. Sklop teh treh zavezniških držav, Praga skupno z Beogradom in Bukarešto, to je kombinacija, ki je v današnjih razmerah ni mogoče enakovredno nadomestiti z nobeno drugo. Združene predstavljajo vse tri države činitelja, brez katerega ali celo proti kateremu je vsaka politična kombinacija v osrčju Evrope nemogoča. Zato živi ideja Male antante globoko v srcih vseh treh narodov in ostali svet mora računati z njo kot z važnim in močnim činiteljem.

Na vse te trdne osnove gradi prezident Beneš svoj krepki mirovni optimizem, ki mu je dal izraza v novoletni poslanici in ki je tako dobrodejno odjeknil tudi daleč preko mej bratske republike.

Belgijski kralj na Bavarskem

Bruselj, 28. dec. AA. Kralj Leopold I. in kraljica mati Elizabeta sta se odpeljala na Bavarsko na obisk h kraljevi babici, vdovi po princu Karlu Teodorju Bavarskem. Belgijski kralj in njegova mati boista ostela na Bavarskem za Novo leto.

NOVA VLADA V RUMUNIJI

Tatarescu je včeraj odstopil, nakar je sestavil novo vlado vodja krščanske nacionalne ljudske stranke, Oktavijan Goga

Bukarešta, 28. dec. br. Vlada dr. Tatarescu, ki je bila na krmilu polna štiri leta, je popoldne podala ostavko. Popoldne je imela še zadnje kratko sejo, na kateri je min. predsednik Tatarescu sporočil uradne rezultate volitev, ki kažejo, da vlada ni dosegla potrebne večine. Izvajajoč posledice iz tega dejstva, je ministrijski svet glasno sklenil svojo ostavko. Popoldne ob 4. je odšel Tatarescu na dvor ter je izročil kralju ostavko svoje vlade. Kralj je ostavko sprejel.

Odhajajoč z dvora je Tatarescu zbrane novinarje obvestil o ostavki vlade in v

kratki izjavi napovedal, da je vlada odstopila predvsem zaradi tega, ker v novo izvoljenem parlamentu nima več večine, na katero bi se mogla nasloniti, čeprav ima v senatu veliko večino.

Takoj po sprejeti ostavki je kralj sprejel v avdienci najprej bivšega šefa generalnega štaba generala Antonescu, nato pa ponovno predsednika krščanske nacionalne ljudske stranke Oktavijana Goga, kateremu je poveril mandat za sestavo vlade široke koncentracije. Odhajajoč z dvora je Goga izjavil novinarjem, da bo takoj pričel pogajanja z desničarskimi skupinami. Če

se mu ne bo posrečilo sestaviti vlade na široki osnovi, bo sestavil homogeno vlado. Predvsem bo skušal goveči sodelovanje narodnih znanstov, ki so izšli iz volitev kot druga najmočnejša skupina. Ze nccoj je imel Goga celo vrsto sestankov s političnimi voditelji.

Goga uspel

Misija kraljevega mandatorja Goge se je v teku večera posrečila in je sestavil naslednjo vlado: Min. predsednik Oktavijan Goga, vojska Jon Antonescu,

notranje zadeve Calinescu, zunanje zadeve Micescu, finance Savu, trgovina in industr. Dimitrije Simian, delo Jurij Cuza (sin Aleksandra Cuze) promet in javna dela Paterka, narodno zdravje dr. Bann, pravosodje Radulescu-Needincl, vera in univerze Lupas, narodna prosveta Petrovici, letalstvo in mornarica Irinescu, korporacije (kmetijstvo) Jonescu, brez portfelja Aleksander Cuza.

Zaprisega nove vlade na dvoru

Nova vlada je bila že ob 22. na dvoru zaprisežena. Takoj nato so novi ministri odšli v tukajšnje cerkev sv. Visariona, kjer so prisostvovali službi božji, želeč s tem poudariti krščanski značaj svoje vlade.

Bitka pri Teruelu

Republikanci obstreljujejo s topovi oblegance v starem mestu, da bi jih prisilili k predaji, preden bi prispela pomoč

Pariz, 28. dec. o. S špansko francoske meje poročajo, da skušajo večji oddelki nacionalistične vojske obkrožiti republikance, ki so zavzeli Teruel ter jih prisilili, da se umaknejo iz mesta. Te nacionalistične operacije so se že pričele o Božiču s prodorom Francovih čet na cesti, ki vodi od Celadare proti Concudu severno od Teruela. Okrog 20.000 nacionalistov prodira sedaj v dveh kolonah po grebenih gričevja okrog Teruela, sredi katerega leži mesto, v katerem tabori sedaj močna republikanska vojska. Republikanske čete štejejo skupno 36.000 vojakov.

Republikanski glavni stan v Barceloni je zaradi nevarnosti, da bi se ta vojska ne znašla v precepu dveh nacionalističnih kolon, odredil, naj republikansko topništvo nemudoma prične z vso silo obstreljevati nacionaliste, ki so se zabarikadirali v teruelskem starem mestu, in jih prisilili k predaji General Roys poveljnik republikanskih čet, je res tako odredil bombardiranje teruelskega starega mesta. Obstreljevanje je trajalo vso preteklo noč in dopoldne. Opoldne je poslal general Roys dva duhovnika kot parlamentarca k majorju Reyju poveljniku nacionalistične posadke s pozivom, naj se preda. Rey je poziv zavrnil. Bombardiranje se je takoj nato nadaljevalo in vse kaže, da republikanci ne bod odnehali, dokler starega mesta ne bodo ali popolnoma razdejali ali pa nacionaliste v njem prisilili k predaji.

Vse kaže, da bodo operacije nacionalistične vojske, ki skuša republikance v Teruelu obkoliti, pričetek velike, že dolgo časa napovedovane nacionalistične ofenzive, ki naj bi imela nalogo pognati republikance do sredozemske obale ter ločiti valencijsko pokrajino od Katalonije. Nekateri menijo, da se bo prav te dni pričela bržkone zadnja odločilna bitka v španski državljanski vojni.

Poulični boji v Teruelu

Barcelona, 28. dec. AA. Po poročilih s fronte so republikanski oddelki izpopolnili svoje postojanke v Teruelu. Včeraj so zavzeli susednje kazalne in gledališče v neposredni bližini Narodne banke. Dosegli so tudi samostan sv. Terezije. Poslopji Narodne banke in civilnega guvernerja sta v plamenih. Republikanske čete so zaplenile mnogo vojnega materiala, med drugim 17 topov in 30 strojnic ter mnogo pušk in streliva.

Iz Francovega tabora

Saragosa, 28. dec. AA. Včeraj so imeli iniciativo nacionalistični oddelki. Posrečilo se jim je na desnem krilu doseči vrhove, ki obkrožujejo mesto Teruel. Vlade čete so zamašile pošiljale v oženi svoje rezerve. Včeraj so proti večeru za vseh važnejših vrhovih v neposredni bližini Teruela zavirale nacionalistične zastave. Pritisk nacionalistov se zadnje dni čim dalje bolj furi in vojaški strokovnjaki mislijo, da bodo branilci Teruela orav v kratkem rešeni. Po zanesljivih poročilih so imeli republikanci strahovite izgube in jim je doslej padlo 20.000 mož. Več brigad je popolnoma uničenih. Nacionalistom izdatno pomaga letalstvo, ki je uspešno bombardiralo cele oddelke republikanskih tovornih avtomobilov. Nacionalistična letala so uspešno obstreljevala tudi ojačenja, ki so prihajala v Teruel.

Položaj se v Teruelu ni prav nič spremenil. Vlade čete so vrgle v boj nove oddelke, zlasti na desnem krilu ob Serrri Palomeri.

Okoli Madrida

Madrid, 28. dec. AA. Nacionalisti so dvakrat zamašili napasti republikanske postojanke južno od Manzanareja. Republikansko topništvo je obstreljevalo sovražne postojanke v raznih odsekih madridske fronte. Nacionalistično topništvo je izstrelilo več izstrelkov na Madrid.

Mehiško darilo republikanski Španiji

London, 28. dec. d. Mehika je poslala republikanski Španiji za božično darilo do skrajne nosilnosti z orožjem in municijo natovorjeno ladjo »Ibaic«, ki je odpula včeraj popoldne iz Veracruzua. Upajo, da bo s spretnim manevriranjem prodra skozi Francovo blokado v Barcelono. Vkrcajih ima 20 milijonov patronov, 20 letal in živila. Razen tega potuje z njo 17 bivših mehiških letalcev, ki bodo vstopili kot prostovoljci v špansko republikansko vojsko.

Potopitev republikanske križarke

London, 28. dec. o. Dopoldne so iz Španije prispela vesti, da se je potopila naj-

modernejša republikanska križarka »Mendez Lunez«. Ta križarka je snoci priplula v bližino Barcelone, kjer pa je nepričakovano naletela na mine, ki je eksplodirala prav pod njenim kljunom. Eksplodirala je bila strašna in se je ladja v četrt ure potopila. Le manjši del posadke se je rešil.

Japonski zastopnik pri generalu Francu

Praga, 28. dec. d. Potem ko je Japonska priznala Francovo vlado, je sedaj prispel v Salamanco tudi novi vodja japonskega poslanstva. Dosedanji legacijski tajnik 2. stopnje pri japonskem poslanstvu v Pragi, Teihiro Takaoka, je bil namreč imenovan za legacijskega tajnika 1. stopnje ter prestavljen kot odpravniki poslov v Španijo.

Ustavljena francoska ladja

Pariz, 28. dec. AA. Snoci je v Port de Venire priplul tovorni parnik »Yolande«. Parnik je vozil iz Marsellee v Barcelono in sta ga na morju ustavili dve nacionalistični križarki, čes. da vozi orožje. Parniku je prihitela na pomoč francoska torpedovka in ga sprnila v Port de Venire, kjer bodo tvor preiskali.

Odpoklic angleškega poslanika iz Hendaya

London, 28. dec. AA. Po sodbi diplomatskega urednika lista »Daily Telegraph« bo britanski poslanik na španskem sir Harry Chilton, ki biva še sedaj v Hendayu, v kratkem odšel na dopust in se ne bo več vrnil na svoje mesto. Chilton je dosegel svoja starostna leta razen tega pa je imenovanje sira Roberta Hudsona za britanskega agenta pri salamski vladi odvzeo precej pomena poslaniški funkciji v Hendayu.

Francosko odlikovanje generala Glišiča

Pariz, 28. dec. AA. Danes je pariški podžupan izročil jugoslovenskemu vojaškemu atašeju generalu Djordju Glišiču srebrno kolajno za zasluge, ki si jih je pridobil za francosko-jugoslovensko prijateljstvo.

Justifikacija sovjetskega diplomata

Varšava, 28. dec. AA. »Kurier Warszawski« poroča iz Moskve, da so tam ob sodili na smrt in ustrelili višjega svetnika sovjetskega poslanika v Varšavi Kocjubinskega, ki je zadnje čase izvrševal posele podpredsednika sveta ljudskih komisarjev v Ukrajini. Obtožilo so ga, da je sodeloval pri pripravah za atentat na Stalina.

Moskva, 28. dec. w. V Kabisjevu je bilo obsojenih na smrt 15 kmetov zaradi dozdnevnega protisovjetskega delovanja. V Ivanovem je v teku razprava proti 25 pekom, ki so obtoženi, da so prodajali zastrupljen kruh. Za vse obtožence so predlagane smrtne kazni.

Rusko-nemška trgovinska pogodba

Berlin, 28. dec. d. Med nemško in rusko vlado je bil sklenjen dogovor, po katerem se začnejo podajajoče meseca decembra leta 1936 sklenjeni gospodarski sporazum, ki poteče 31. t. m. Ze pred meseci nameravana pogodba o zaključitvi novega dogovora za l. 1928 se doslej še niso pričela, ker ruska trgovinska delegacija še ni prešla potrebnih navodil iz Moskve, pričakujejo pa, da se bodo pogajanja pričela v najkrajšem času.

Spor v koptski cerkvi

Kairo, 28. dec. AA. Spor med sinodom koptske cerkve in samostojne koptske cerkve v Abesiniji še ni urejen. Sinod je na včerajšnji seji izključil vrhovnega poveljnika abesinske cerkve Kirila, ki pa te izključitve ne prizna. Prizadavanje, da bi se spor med sinodom in abesinsko cerkvi uredil na miren način, se niso rožila uspeha. Kiril ostane trdi v bodoče vrhovni poglavar koptske cerkve v Abesiniji; priznala ga je tudi italijanska vlada.

Prijeti ponarejevalci denarja

Genova, 28. dec. AA. Po več mesečnem zasledovanju se je tukajšnji policiji posrečilo izslediti in aretirati družbo 20 ponarejevalcev denarja, ki se je bavila tudi s ponarejanjem tujih vrednostnih papirjev.

Izkrcavanje Japoncev na kitajskem jugu

Pričetek večjih japonskih operacij proti Kantonu

Kanton, 28. dec. o. Na otoku Vongnamu v neposredni bližini portugalske kolonije Macao v kantonški delti se je davi izkrcal večji oddelek japonskih mornariških strelcev. V Hongkongu je izzval ta dogodek veliko pozornost in sodijo, da pomeni pričetek izkrcavanja velike japonske vojske, ki so jo pripeljali s Formoze z večjim številom transportnih ladij pod zaščito cele eskadre vojnega brodrovja. Vse te ladje so bile doslej na odprtem morju in so se le od časa do časa približale obali, da bi dognale, ali bi se kje posrečilo brez večjih žrtve izkrcati vojaštvo.

Zastoj operacij v šansiju

Hankov, 28. dec. o. Japonske vojaške operacije v pokrajini Šansi so se popolnoma ustavile. Osmo kitajska armija, ki šteje okrog 60.000 vojakov, je posamezne japonske kolone celo prisilila k umiku in jih poglala nazaj iz več šansijskih okrožij.

Prodiranje v šantungu

Tienin, 28. dec. AA. Po poročilu iz Ciana je bil poročevalec japonskega lista »Asahie Sida Kenco« dopoldne ubit zaradi eksplozije bombe, ko je prisostvoval prihodu japonskih čet v Cinan. Japonske spretnje straže, ki so v nedeljo zvečer zasedle Cinan, so začele prodirati proti Cingtavu na obeh straneh tamonjske železniške proge.

Japonski varnostni ukrepi v šanghaju

Šanghaj, 28. dec. w. Japonska je zahtevala od mestnega sveta mednarodne naselbine najstrožje postopanje proti vsem, ki bi neupravičeno nosili orožje. Japonci se boje, da bi prostovoljci vdrli v Šanghaj in so zato izvedli posebne varnostne ukrepe.

33.874 mrtvih Kitajcev v Nankingu

Šanghaj, 28. dec. d. Japonski glavni stan objavlja, da so Kitajci po svojem umiku pustili v Nankingu 33.874 mrtvecev. V planu, ki so ga dobili Japonci, je bilo poleg drugega 108 velikih topov, 19 poljskih in gorskih topov, 79 metalev min, 37 protiletalskih topov, 41 težkih in 956 lahkih strojin, več tisoč pušk in 10 tankov.

Japonski odgovor na angleški protest

Tokio, 28. dec. br. Dopoldne je zunanji minister Hirota izročil angleškemu poslaniku v Tokiju odgovor japonske vlade na protestno aolo angleške vlade zaradi obstreljevanja angleške topničarke »Lady Byrd« na Jangeju pri Nankingu. Japonska vlada obžaluje incident, vendar pa izjavlja, da japonskih vojaških oblasti ne zadene nobena krivda in zaradi tega tudi vlada odklanja odgovornost za posledice. Onega dne je bila na Jangeju gosta megla. Angleške vojnoladje so incident same zakriville, ker so kljub prejšnjemu svarilu japonskih vojaških poveljev prišle v vojno področje. Zaradi megle jih japonske baterije niso mogle razločevati in so jih smatrale za sovražne kitajske ladje, zaradi česar so jih začele obstreljevati. Cim so ugotovili, da gre za angleške vojne ladje, je bilo obstreljevanje takoj ustavljeno. Po mnenju japonske vlade je zato popolnoma jasno, da incidenta japonske vojaške oblasti niso zakrivila ali zlo namerno. Ot koncu izraža japonska vlada ujanje, da ta neljubni incident ne bo imel škodljivih posledic v medsebojnih odnosih. Japonska je pripravljena plačati primerno odškodnino.

Nevtalraj krogi poudarjajo, da je japonska nota sestavljena v enakem spraviivjem tonu, kakor je bil odgovor na ameriške proteste zaradi potopitve topničarke »Panay« ni na pričakovati, da bo njena vsebina objavljena v Tokiju, kar bi vsakakor demoralizirala japonsko javnost. Tudi o ukrepih proti odgovornim japonskim oficirjem, bržkone širši sloji ne bodo ničesar izvedeli. Japonski vladni krogi so mnenja, da bo Anglija japonski odgovor sprejela na znanje in se z njim zadovoljila.

London, 28. dec. w. Danes je prispel v London japonski odgovor na angleški protest zaradi obstreljevanja angleških vojnih ladij na Jangeju. Kakor računajo se bo angleška vlada s tem odgovorom zadovoljila, kakor so se v sličnem primeru Združenih držav. Sprejela bo japonsko opravilo in ponudbe za odškodnino, obenem

pa poudarila, da je treba nove incidente za vsako ceno preprečiti.

Nov poveljnik angleškega brodrovja na Kitajskem

London, 28. dec. AA. Podadmiral sir Percy Noble, četrti lord admiraltete, je imenovan za poveljnika britanske mornarice v kitajskih vodih namesto admirala Charlesa Littlea. Zaradi slabega zdravja admirala Littlea je prevzel časno poveljstvo nad britanskim brodrovjem na Kitajskem podadmiral Crabbe.

Filmi s topničarke »Panay« v Washingtonu

Washington, 28. dec. d. Filmi, ki so bili posneti v Nankingu o incidentu s topničarko »Panay«, so prispeli včeraj z letalom v San Francisco. Filme je spremljalo 6 ameriških tajnih policistov. V pristanišču so jih takoj naložili na oklopni avtomobil ter odpeljali na letališče, odkoder so jih odpelali z drugim letalom v Washington, kjer bodo prvič predvajani predsedniku Rooseveltu v Beli hiši. Za sedaj še ni gotovo, ali bo vlada dovolila javno predvajanje teh filmov in tako ojačila protijaponsko razpoloženje ameriške javnosti.

Ford za japonsko vojno posojilo

Tokio, 28. dec. o. Japonski tisk opozarja, da so Fordova podjetja prevzela za milijon jenov japonskih vojnih obveznic. Listi pravijo, da je to najboljši dokaz, da ameriški gospodarski krogi še vedno cenijo sodelovanje z Japonsko in da so prepričani, da se bo sedanja vojna na Kitajskem končala z japonsko zmago, kar bo njim navezadnje zgolj v korist. Ravnatelj Fordove družnice, ki je po poreklu Američan, je izjavil uredništvu lista »Niši Niši«, da je podpisal posojilo zaradi dobičkov, ki jih je družba imela v dolgih letih, odkar deluje na Japonskem, podpis posojila pa nima nikakršnega političnega značaja.

Ameriški prostovoljci v kitajski vojski

Šanghaj, 28. decembra. AA. Po pianju kitajskih listov je v Hankov prispela večja skupina ameriških prostovoljcev, v kateri je med drugim 10 majorjev, ki so se udeležili svetovne vojne, in 90 pilotov.

Egiptska kriza

Kairo, 28. dec. w. Danes je bil med Nahašem in Hall-maher-rašo sestanek, na katerem je imel ministrski predsednik priločno posneti stališče vlade nasproti kraljevemu dvoru. Vlada hoče doseči ustreznoje tolmačenje ustave glede odnosov med kraljem in vlado. Če bo to uspelo, bodo z lahkoto rešeni tudi ostali vzroki trenutne krize.

Naknadni krediti v Franciji

Pariz, 28. dec. w. Francoska zbornica je danes a 470 proti 200 glasovom sprejela dodatne kredite za mesec december 1937. Med njimi je tudi postavka 63 milijonov frankov, ki jih je francoska vlada izdala za vzdrževanje španskih beguncev.

Beck v Gdansk

Gdansk, 28. dec. AA. Poljski zunanji minister Beck je prispel v Gdansk, kjer je gost poljskega generalnega komisarja Hodaškega. Uradno poročilo pravi, da je prišel po zračnih poteh. Kakor znano, je bil Burekhardt zastopnik DN. pred tednom dni v Varšavi, kjer je z Beckom razpravljal o položaju svobodnega mesta Gdanska.

Dr. Hodža častni doktor bratislavske univerze

Praga, 28. dec. AA. Proforski svet pravne fakultete v Bratislavi je sklenil podeliti predsedniku min. sveta in titularnemu profesorju bratislavskega vseučilišča dr. Milanu Hodži naslov doktorja prava honoris causa za velike zasluge, ki si jih je pridobil s svojim političnim in gospodarskim delom za državo.

Nova trgovinska pogodba med Avstrijo in Belgarsko

Sofija, 28. dec. AA. Predsednika belgarske in avstrijske delegacije sta podpisala novo trgovinsko pogodbo, ki stopi v veljavo 1. januarja.

Madžarska volilna reforma

Zakonski predlog bo 30. t. m. predložen parlamentu Grof Bethlen za omejitve volilne pravice

Budimpešta, 27. dec. d. Pozornost političnih krogov se osredotočuje predvsem na vprašanje volilne reforme. Čeprav bo predlog zakona o volilni reformi že 30. t. m. predložen parlamentu, se še vedno pogajajo o možnih izpopravljenih. Opozicijski politiki izražajo tehne pomisleke proti raznim določbam o omejitvi volilne pravice. Obstaja namreč želja, da bi bila ugotovitev pismenosti kakor tudi štiriletno bivanje v občini merodajna za priznanje aktivne volilne pravice. Število poslanskih mandátov bo zvisano od 245 na 260. Pasivno volilno pravico bo imel vsak, ki razvija v javnem življenju priznanje vredno delavnost ali izvršuje že 10 let stalno kak poklic. Da bi se naknadno volitve po možnosti čim bolj izločile, bo opuščen načelo absolutne večine v posameznih volilnih okrajih ter bo uveljavljeno načelo relativne večine, vendar pa mora zbrati kandidat, ki hoče zmagati, najmanj 40 o. stotok vseh glasov.

ve kakor Madžarska, na pr. Nemčija in Italija, so mogle odstraniti posledice radikalne volilne pravice samo z ukinitvijo demokracije in uvedbo enostranskega sistema. Madžari so tipično proletarski narod ter tvorijo poljedelci in delavci 60 do 70 odstotkov vsega prebivalstva. Če bi ti elementi prišli na vlado, bi takoj zahtevali agrarno reformo brez odškodnine. Njihov drugi cilj bi bil uničiti v znaku antisemitizma vse, na čemer temelji kapitalistični mesečanski sistem, oson van na zaočni lastnini. S tega primitivna gestoma, ki se jima je v zadnjih letih pripravljala po načrtu pot med madžarsko prebivalstvo, bi se politično življenje v znamenju splošne, enake in tajne volilne pravice spravilo v ured. Gesli »Brezplačna zemlja za vsakogar« in »Proč z židmi« bi mogli čudovito vplivati in če bi množice absolutno zavladala v madžarskem javnem življenju, bi to pomenilo ogromno nevarnost. Grof Bethlen ni prot temu, da bi bilo 30 do 40 odstotkov volilcev iz vrst proletarcev, vendar pa se je batil, da bi priznanje večjega o. stotka dovedlo madžarsko javno življenje do katastrofalnih zapletov. Zaželjeni cilj se mora doseči bodisi s primernim pluralnim volilnim sistemom; bodisi z inteligenčnim cenzusom ali pa z uvedbo individualne volilne pravice.

Stavkovni val ogroža Chautempsa

Iz Pariza se stavka širi tudi na pokrajino — Napadi na Chautempsa v parlamentu

Pariz, 28. dec. o. Kljub prizadevanju ministrskega predsednika Chautempsa, da bi uspešno posredoval v najnovejših delovnih sporih med posameznimi kategorijami delavcev in nameščenci ter njihovimi delodajalci, se stavkovni pokret nadaljuje in celo širi. Stavka prevoznikov uslužbenec je povzročila v Parizu že prav resen položaj. Nameščenci podjetij življenjskih potrebščin zavlačujejo sedaj pogajanja in so zasedli vsa skladišča živil.

doče ne bo več dovolil, sedaj pa vendarle mirno gleda to početje. Notranji minister Dormoy je imel sredi daljši posvet s pariškimi policijskim prefektom. Vse kaže, da vlada dejansko ne bo dopustila, da bi delavstvo še nadalje ostalo po skladiščih in tovarnah ter da bo pozvala delavske sindikate, naj se sporazumejo z zastopniki delodajalcev, ker bi drugače s silo napravila red. Spritno tega sodijo politični krogi, da se je notranjepolitični položaj v Franciji znova vstopil poostrel. Med tem prihajajo z dežele vesti o novih stavkah. Tako so v Toulouse pričeli stavkati nameščenci velikih bazarjev.

Uveljavljanje nove irske ustave

Dublin, 28. dec. AA. Jutri stopi v veljavo nova irska ustava. Od jutri se bo Irsko uradno imenovala »Ireland«, dosejana ime »Svobodna država Irskaa« se ne bo več rabilo. Vsi listi poudarjajo pomen nove ustave in naglašajo, da se s tem še bolj poudarja neodvisnost Irske. Uveljavljanje nove ustave bodo proslavili najsvečaneeje.

ja, torej tudi na angleško pokrajino Ulster, de facto pa se more izvajati samo na dosegedenem teritoriju svobodne države Irske. Nova ustava ne pozna nobenega zastopnika angleške krome in nobene pristaje te kroni, galski jezik dobi prvo mesto pred angleškim rimsko-katoliška cerkev pa privilegiran položaj. Novo državo Eire v Londonu na papirju še niso priznali, čeprav ni računati s tem, da bi zaradi tega izzvali ustavni konflikt.

Z uveljavljanjem nove ustave postane dosejana svobodna država Irska republika »Eire« (Irska), ki jo nova ustava označuje kot »suvereno, neodvisno in demokratično« državo. Nova irska ustava je bila izglasovana pri volitvah dne 1. julija, ki so bile obnem parlamentarne volitve. Pri teh volitvah je bila ustava sprejeta z razmeroma majhno večino. De Valera pa je pri teh volitvah izgubil absolutno večino mandátov v parlamentu in ima sedaj prav toliko mandátov kakor ostale opozicijske stranke. Z novo ustavo preneha biti dosejana svobodna država Irskaa enakovredna samostojni dominion v skupnosti narodov britskega imperija ter postaja neodvisna. Ta neodvisnost se po novi ustavi de jure nanaša na vsa Irsko, na irske otoke in irska vodov-

Ali bo popolna osamosvojitve Irske koristila irskemu narodu in gospodarstvu, je seveda še veliko vprašanje. Dosedajnji boji med Anglijo in Irsko so prinesli Irski veliko škodo, kajti angleška vlada je na irske ukrepe odgovorila z uvedbo carine na uvoz irskega blaga, nakar je Irskaa uvedla carine na uvoz blaga iz Anglije. Ker je Irskaa od nekdanj izvažala v Anglijo pretežni del svojih agrarnih proizvodov, je razumljivo, da je prenos politične borbe na carinsko odnoso gospodarsko področje brez primerne bolj zadel Irsko kakor pa Anglijo. Kako se bo razmerje razvijalo po uveljavljanju nove ustave, nam bo pokazala bližnja bodočnost.

Boji z uporniki v Palestini

Jeruzalem, 28. dec. AA. Po izpovedbah beguncev iz severnih krajev, ki prihajajo v čimdalje večjem številu v Acce, so teroristi razdejali vasi Arabiam in Axarrah. Boji proti teroristom se nadaljujejo. V pokrajini Tulharen so letala razglašala dve oboroženi toli-pi teroristov.

Rusija in DN

London, 28. dec. d. Angleški listi so ponatili uvodnik moskovske »Pravde«, ki poudarja brezpogojno podpiranje Društva narodov kot organizacije, ki predstavlja aktivno postavko proti vsem napadnim namenom. List poudarja nadalje, da je umik Nemčije, Italije in Japonske le ojačilo Društvo narodov in da bi bil izstop drugih držav, ki so z omenjenimi tremi velesilami v tesnejših stikih, z vseh vidikov le dobrodošel. Ob koncu napada moskovski list Anglijo zaradi njene dozdevne politike proti kolektivni varnosti.

Tunel pod Rokavskim prelivom pred izvedbo

Pariz, 28. dec. d. »Intransigeant« izražajo upanje, da bodo prihodnje leto pričeli graditi tunel pod Rokavskim prelivom. List se bavi z načrtom inž. Basdevanta, ki je prejel na svetovni razstavi velika odlikovanja. Po tem načrtu bi znašali stroški za tunel poldrugo milijardo frankov, za vzdrževanje pa 10 milijonov na leto. List je mnenja, da bi se ti izdatki kmalu amortizirali ker se more računati povprečno s 4 milijoni potnikov na leto, ki bi plačali za prevoz skozi tunel po 50 frankov. Angleška admiraliteta se več ne upira, zaradi česar bi se gradnja tunela lahko pričela, ker so odpadale politične ovire.

Čsl.-nemška pogajanja za tiskovno primirje

Berlin, 28. dec. d. V Berlinu se vrše informativni razgovori med zastopniki Nemčije in Češkoslovake, ki imajo namen doseči tiskovno primirje po zgledu avstrijsko-nemškega dogovora. Nemci žele, da bi v Češkoslovski prepovedali socialno-demokratiško glasilo »Der Neue Vorwärts« in glasilo narodno-socialistične opozicije »Sozialrevolution«, ki ga izdaja dr. Otto Strasser. Nadalje zahtevajo Nemci tudi ustavitve »Prazer Mittag« in »Montag«. Masoprotno zahteva češkoslovski poslanik Mastny, da se mora prenehati gonja proti Češkoslovski po nemškem radiu.

Izpremembe v ruskem komisariatu za promet

Moskva, 28. dec. d. Osrednji izvršni odbor Sovjetske unije je imenoval Toropčanova za prvega namestnika ljudskega komisarja za promet, Kuharkin in Kartenov pa sta bila imenovana za nadaljnja namestnika ljudskega komisarja za promet.

Beleške

Framasoni v Ljubljani

Ko je pred kakimi štirinajstimi dnevi zagrebška klerikalna »Hrvatska straža« presenetila javnost s trditvijo, da se je v Ljubljani osnovala framasonska loža, smo naprosili njo in njenega ljubljanskega pobratima »Slovenca«, naj vendar povesta o tej stvari kaj več zanimivega. »Slovenec« se ni zganil, a tudi zagrebški list se je samo na pol odzval našim prošnji. V zadnji številki namreč zatrjuje, da se je pretvoril dosedanj framasonski venček »Valentin Vodnik« v samostojno ložo, in obeta, da bo objavil še podrobnejše informacije. To pa ne zato, da bi poučil nas, temveč »zavoljo ljube resnice, ki je ni mogoče prikriti.«

Nam do danes o kakem framasonem venčku v Ljubljani ni bilo nič znanega in zato tudi ne o njegovi pretvoritvi v samostojno ložo. Vemo samo, da imajo pri »Slovencu« shranjene one hude masonske klešče za rezanje vratnih žil neposlušnim in izdajalskim masonom. Vemo tudi, da so nekateri gospodje, o katerih se govori, da so framasoni, pri »Slovencu« mnogo bolj v milosti, kakor pa mi nesrečni jutrovcji. Stvar pa nas res zanima in z nami vred gotovo tudi dober del naše javnosti. Zato ponavljamo svojo prošnjo zagrebškemu in ljubljanskemu »katoliškemu« dnevniku, naj povesta o ljubljanskih framasonih in njihovi novi loži kaj več. Vse, kar bosta napisala, bomo lojalno sporočili tudi našim čitateljem.

Konferenca JNS za Beograd

Za nedeljo, 2. januarja, je sklicana v dvoranu Delavske zbornice v Beogradu konferenca delegatov vseh krajevnih organizacij JNS iz Beograda, Zemuna in Pančeva. Na konferenci bosta poročala o političnem položaju strankni predsednik Peter Živković in podpredsednik Jovan Banjanin. Za sestanek vlada zaradi tega v beograjskih političnih krogih že sedaj zelo veliko zanimanje.

Bauerjeva ulica v Zagrebu

Zagrebski mestni svet je na svoji zadnji seji pred prazniki počastil tudi spomin umrlega nadškofa dr. Antona Bauerja. Svoj spominski govor je župan dr. Pečić zaključil s predlogom, naj se preimenuje dosedanja splošno znana Klavniška ulica v Ulico dr. Antona Bauerja. Predlog je bil seveda soglasno sprejet. Da so spominu pokojnega nadškofa posvetili ravno to ulico, ni razlog samo v tem, da je to ena onih redkih ulic v centru Zagreba, ki je še ohranila svoje nekdanje ime, temveč predvsem v okoliščini, da stoji ob tej ulici vrsta velikih stanovanjskih hiš, ki jih je bil zgradil pokojni nadškof v času, ko je vladala v Zagrebu največja stanovanjska kriza. Kompleks teh palač je med Zagrebčani znan pod imenom »Vatikan«.

JRZ ter Bosna in Srbija

V Prnjavoru v Bosni je govoril na konferenci JRZ direktor glavnega organa stranke, »Samouprave«, g. Stjepo Kobasica. V popolnem skladu z uvodniki »Samouprave« je pozival ob vstopu v novo leto vse iskrene jugoslovske nacionaliste v vrste JRZ. »Kjer se zbirajo čuvarji reda in narodnega edinstva.« Dejal je, da je slabost združene opozicije privedla do sramotne kapitulacije 8. oktobra, ko je bil podpisan zagrebški sporazum. »Naš narod pa se ne mara deliti in si ne želi federacije, temveč samo močno in složno Jugoslavijo, veliko in nedeljivo. Vprašanje naše Bosne je izven vsake razprave. Za njo se je Srbija vsokovala in z njo je za večno združena. Ni na svetu sile, ki bi mogla oddeliti Bosno od Srbije. Vprašanje zedinjenja je bilo rešeno l. 1918 in ga danes nima nihče več pravice še enkrat postavljati.«

Tožbe mačkovskih glasil

V hrvatskih listih, ki se priznavajo k politiki dr. Mačka, se bolj in bolj pogosto javljajo pritožbe in kritike o razmerah v mačkovskem taboru. Tednik »Seljačka svjest« se v božični številki pritožuje, da v Slavoniji »radičevce vedno bolj izpodrivajo v najrazličnejših političnih in pravnih organizacijah frankovci. Ljudstvo je vedno manj poučeno o pravih mislih in načrtih pokojnega voditelja Stjepana Radića. Pač pa prireajo z njim parade in plesne večere.«

Revija »Omladina« hudo kritizira frazo o edino zveličavem »kmečkem narodu«. Po njenem mnenju je docela neznanstven oni nauk, ki trdi, da so kmetje sami za sebe že narod. Ta trditvev pomenja zanašanje razredne borbe med hrvatsko ljudstvo in rušenje enotnih vrst hrvatskega narodnega pokreta. Pridiganje takih idej ne škoduje le narodu kot celoti, temveč tudi kmetu samim. Doktrina o kmečkem narodu je vseskozi razredna in zato protihrvatska.

Palestinski odmevi v Bosni

V Sarajevu izhaja kot glavni muslimanski organ JRZ tednik »Pravda«, ki se je spustil v hudo polemiko z glasilom sarajevskih židov »Jevrejskim glasom«. Povod prepisu po palestinski dogodki. »Pravda« je namreč napisala nekaj vrstic o spominski svečanosti, ki so jo priredili sarajevski muslimani v sloviti Begovi džamiji za pokojno dušo nedavno obesenega arabskega šejka Ferhana v Jeruzalemu. »Jevrejski glas« je napisal nato cel uvodnik o palestinskih dogodkih in napadel jugoslovske muslimane, da simpatizirajo s palestinskimi arabskimi puntarji. »Pravda« ni ostala dolžna odgovora in je med drugim napisala:

Jugoslovske muslimani smo dosedaj molče spremljali dogodke v Palestini, čeprav so bile vse naše simpatije na strani junaških palestinskih Arabcev, ki samo branijo svojo zemljo in svojo svobodo. Mi vemo, da gospodje okoli »Jevrejskega glasu« nikoli niso in tudi nikoli ne bodo razumeli muslimanov. Smešni pa so upi židovskega glasila, da snosi simpatije vseh muslimanov na strani palestinskih Arabcev. Jugoslovske muslimani niso v nobenem vprašanju tako enodušni, kakor o vprašanju simpatij do junaških Arabcev v Palestini. Mi pri tem tudi dobro vemo, kako mislijo sarajevski židje, in se zato ne čudimo, da so zbrali z javno zbirko za svoje rojake v Palestini samo v Sarajevu nad poldrugo milijon dinarjev. Toda arabski narod se upira z elementarno močjo, ki je

»Hrvatska straža« v hudih škripcih

Na veliko veselje Zagrebčanov se polemika med glasilom hrvatske katoliške akcije »Hrvatsko stražo« in vodilnim listom dr. Mačkove politike »Hrvatskim dnevnikom« žolčno nadaljuje. Za praznike se je »Hrvatska straža« obširno razpisala in posvetila sporu s dr. Mačkovim organom kar dve strani. V stvari pa pomenja to njeno dolgo pisanje strateški umik. Glavna vsebina izvajanj je: Kar se tiče odnošajev hrvatskega metropolita do »Hrvatske straže«, se ti ravnojo po splošnih kanonskih in dogmatskih načelih, ki veljajo za vsak priznani katoliški list. Ordinarij nima samo pravice, temveč naravnost dolžnost budno spremljati pisanje vsakega glasila, namenjenega katoliškemu ljudstvu. To funkcijo vrši hrvatski metropolit tudi nad »Hrvatsko stražo«, za katere pisanje in urejevanje pa odgovarjajo samo njeno uredništvo, lastniki in zadržniki.«

»Hrvatski dnevnik« ugotavlja sedaj na podlagi tega razlaganja, da si »Hrvatska straža« povsem neopravičeno prilaga naslov nekakega »katoliškega dnevnika«. Po taki razlagi je tudi »Hrvatski dnevnik«, ki je prav tako namenjen katoliškemu hrvatskemu narodu in nikoli ničesar ne piše

proti cerkvi in veri, prav v taki meri »katoliški dnevnik« kakor »Hrvatska straža«. Če je temu tako, pravi dalje »Dnevnik«, potem naj se »Hrvatska straža« ne izpravi kot edini hrvatski katoliški dnevnik in naj se ne poslužuje pri svojem razširjanju takih sredstev, ki jih more dati cerkev samo listom, za katere tudi v celoti odgovarja. »Hrvatska straža« pa se tudi nima pravico primerjati z drugimi listi, če odgovarjajo za njeno pisanje samo njeni lastniki in uredniki. Najmanj pa se sme meriti s »Hrvatskim dnevnikom« katerega smer pisanja odreja samo in izključno predsednik dr. Maček.«

Končno priblija dr. Mačkov organ, da je rezultat razprave med njim in »Hrvatsko stražo« priznanje slednje, da za njeno pisanje ne odgovarjajo niti cerkev, niti nadškof dr. Stepinac, niti katoliška akcija, temveč samo njeni uredniki. »Hrvatski dnevnik« meni, da je to tem bolj razveseljivo, ker ne more nihče oporekati, da piše »Hrv. stražo« proti hrvatskim interesom, pa bi bilo mučno, ako bi za tako pisanje nosil odgovornost cerkveni predstavniki...

Habsburška posestva in avstrijski kmetje

V božični številki uradne »Wiener Zeitung« objavlja avstrijska vlada točne podatke o veleposestvih, ki se na osnovi nedavno uveljavljenega posebnega zakona sedaj vračajo Habsburžanom v privatno lastnino. Veleposestva merijo skupaj 26.500 ha in so vredna nad 50 milijonov šilingov ali v našem denarju blizu 500 milijonov dinarjev. Največje med njimi je veleposestvo Mattinghofen, ki samo meri nad 10.000 ha. Vse to ogromno premoženje bo sedaj vrnjeno Habsburžanom, ki bodo lahko po svoji volji razpolagali z njim.

bovitih pokrajinah. Po njegovih podatkih se mesec za mesecem proda na prisilnih javnih dražbah več sto hribovskih kmečkih posestev in to daleč od njihove vrednosti. Ker tudi ostali kmetje nimajo denarja, nakupujejo ta kmečka posestva po večini veleposestniki. Prejšnji samostojni kmetje morajo s trebuhom za kruhom v industrijske kraje, kjer pa tudi ne dobe zaplavitve, temveč jih čaka le nova beda. Kako strogo in brezobzirno nastopajo pri prisilnih prodajah, je poslanec pokazal na primeru, ko je bilo prodano posestvo nek katolič, materi 26 otrok. Poslanec je zato zahteval, naj vlada na kakršenkoli način, toda učinkovito, zaščiti avstrijskega kmeta pred propastjo in pred popolno proletarizacijo.

Ironija usode je hotela, da je v istem času ko se ta veleposestva izročajo že itak premožni habsburški rodbini, avstrijski poslanec Tesar objavil v eni izmed sedanjih avstrijskih zakonodajnih zbornic pretresljive podatke o bedi avstrijskih kmetov v hri-

Nj. Vel. kraljica za protituberkulozno akcijo

Beograd, 28. decembra. AA. Danes ob 12. je Nj. Vel. kraljica Marija sprejela predsedstvo Jugoslovske protituberkulozne lige z generalom Zarkom Ruvidcem na čelu. Pri tej priložnosti je Nj. Vel. kraljica Marija blagovolila otvoriti prodajo liginih božičnih znamkic, ki jih prodajajo v korist za tuberkulozo bolnih otrok.

Sarajevski podban upokojen

Beograd, 28. dec. d. Upokojen je bil pomočnik bana drinske banovine Dušan Rašković.

Odpust iz Centralnega presbiroja

Beograd, 28. decembra. AA. Z ukazom kraljeva namestnikova je na predlog predsednika ministrskega sveta odpuščen iz državne službe Milorad Radovanović, referent 4. skupine v Centralnem presbiroju.

Sestanek arhierjevskega sabora ruske cerkve

Beograd, 27. dec. d. Ruska pravoslavna cerkev, ki deluje že 17 let v tajini in ima svoj sedež v Sremskih Karlovcih, bo imela ob koncu meseca važna posvetovanja. Jutri se bo v Beogradu sestal njen arhierjski sabor. Njegovi člani so že zbrani v Beogradu, tako arhierjepiski in episkopi z Aljaska, iz Severne Amerike, Avstrije in naše države. Jutri prispeje še nekateri člani arhierjevskega sabora, kakor metropolit iz Sanghaja in ruski episkop iz Mandžurije.

Bolgarski premog za naše železnice

Beograjsko »Vreme« poroča, da je naša železniska uprava naročila 1500 vagonov preмога iz znanega bolgarskega rudnika Pernika. Premog bo veljal 3 milijone levov, ki se bodo plačali po klirinju in bo s tem poravnani naš višek v klirinškem obračunu z Bolgarijo.

Svojevrstno društvo

V ponedeljek je bilo v Beogradu osnovano »Vegetariansko etično društvo«. Za predsednika je bil izvoljen srednješolski profesor Božidar Zečević, med članj pa so po zatrjevanju beograjskih listov sami intelektualci. Društvo si je postavilo za nalogo širiti vegetarianstvo, torej uživanje izključno brezmesne hrane, ne le kot zdravstvene, marveč predvsem kot etični pokret. Po mnenju ustanoviteljev novega društva je uživanje mesa v prvi vrsti krivo današnje moralne in materialne krize. Ako bi svet nehal uživati meso in mesne jedi, bi bilo med ljudmi mnogo manj zla in zlasti mnogo manj koristoljubja.

Bolgarija dobi nov tiskovni zakon

Sofijski listi poročajo, da je vlada že pripravila tekst novega tiskovnega zakona, ki bo uveljavljen v prvih tednih prihodnjega leta. Ob prevratu v maju 1934 je bil dosedanj tiskovni zakon razveljavljen in na mesto njega uveljavljena časna tiskovna uredba, ki velja še danes. Sedaj naj uredba zamenja zopet novi zakon, ki pa bo izdan tudi v obliki uredbe z zakonodajno močjo. Kakšne bodo nove tiskovne zaobze, še ni znano, iz izjave ministra pravde, da bodo objavljene in uveljavljene še pred parlamentarnimi volitvami pa sklepajo, da bo Bolgarija dobila novo tiskovno pravo najkasneje do srede februarja.

Ukraden otrok v Sofiji

Sofija, 28. dec. r. Precejšnje razburjenje v sofijski javnosti je vzbudila vest o razbojništvu po vzoru ameriških gangsterjev. Ko sta se v nedeljo okrog 11. zvečer bogati sofijski trgovec Tabah in njegova žena vrnila z nekega obiska domov, sta šla najprej pogledat v spalnico. Tam bi morali biti sobarica in Tabahova triletna hčerka. Ne te ne one pa v znamenjena starišta nista našla v spalnici in tudi ne v ostalem stanovanju. Preiskali so vso hišo, končno pa se zatekli na policijo.

Pojavil se je takoj sum, da so dete odvedli neznanim zločinca, da bi potem od bogatih staršev izsilili veliko odkupnino. Policia je zato mobilizirala ves svoj aparat in tudi vo žandarmerijo. Polizejovanje je ostalo do ponedeljka večer brezuspešno. Šele ko so ponedeljski večerni listi o zadevi obširne poročali in vzbudili večje zanimanje javnosti, se je prijavil neki sofer. Izpovedal je, na policiji, da sta v nedeljo okrog polnoči našla njegov avto neki možki in neka ženska, ki sta imela s seboj majhnega otroka.

Na osnovi soferjevih podatkov je policija natančno preiskala hiše v ulici, v katero je v prejšnji noči vozil svoje goste. Res so tam našli v neki hiši otroka, ki se mu ni bilo še ničesar zgodilo, o sobarici pa ni bilo več sledu. Tudi pravi krivci so pravčasno pobegnili, tako da policija zadeve še ni mogla do kraja razčistiti in zlasti ne dognati, ali je bila sobarica z razbojniki dogovorjena ali pa so jo le strahovali, da jim je z otrokom sledila.

Premestitve v upravni službi

Beograd, 28. dec. p. Premeščeni so: sreški podnačelnik Anton Svetina iz Celja za politično-upravnega tajnika v 5. pol. skupini pri banški upravi v Ljubljani; sreški podnačelnik Uroš Zama iz Ogulina za sreškega podnačelnika v Celju; politično-upravni tajnik pri banški upravi Dominik Dereani iz Ljubljane za sreškega podnačelnika v Ogulinu; komisar obmejne policije Fran Petrečič z Rakete za policijskega komisarja v Splitu in višji nadzorni policijskih agentov pri obmejni policijskem komisariatu v Mariboru Janko Goršič za višjega nadzornika policijskih agentov pri predstojaštvu mestne policije v Mariboru.

Samomor visokega uradnika v Sarajevu

Sarajevo, 28. dec. o. Namestnik državnega tožilca v Sarajevu Djordje Billč je večeraj izvršil samomor. Prerezal si je žile na obeh rokah, in se nato vrgl še v Miljacko, ki teče skozi mesto. Davi so njegovo truplo našli na bregu reke. Kakor so dognala oblastva, si je vzel življenje zaradi hude živčne boleznii. Ze vse zadnje tedne je bil zelo potr.

Vremenska napoved

Zemunska vremenska poročilo: Val hladnega zraka pokriva vso evropsko celino ter je povsod za kopnem temperatura pod 0 C. Najnižjo toploto ima Rusija (-32 stopen). Pravladovala bo oblačnost v vsej Evropi, nekoliko jasno bo le v Karpatih in južozahodni Evropi. Sneži le ponekod, na Sredozemskem morju pa dežuje.

Jugoslavija: Oblačno, le v gorah primorju je nekoliko jasno. Sneži v drinski, moravski in vardarski banovini, v Boki Kotorski pa dežuje. Huda burja na vsem primorju. Toplota je nekoliko padla na skrajnem severozahodu, drugod se je nekoliko dvignila. Najnižja Mrzle Vodice -13, najvišja Hercegovni 7 C.

Zemunska vremenska napoved: Otladno vreme s snegom v vseh predelih, razen v južnem primorju, kjer bo deževalo in se bo toplota dvignila. Nekoliko jasno utezna bituna na severu in vzhodu. Slaba košava v Podunavju.

Zagreška: Oblačno, vetrovno in mrzlo vreme. Dunajska: Najprej še hud mraz v jasnih krajih, potem pa bo v enem ali dveh dnevih mraz popustil zaradi vdora severnega in zapadnega morskega zraka. Verjetno je, da se bo pred tem pooblačilo ali celo snežilo.